

Informácie o krokoch prijatých v nadväznosti na sťažnosť zaregistrovanú pod číslom CHAP(2015)1071 – aktualizácia, júl 2022

Európskej komisii bolo doručených mnoho sťažností týkajúcich sa možnej nezlučiteľnosti pracovných podmienok honorárnych súdnych úradníkov v Taliansku s rôznymi ustanoveniami pracovného práva EÚ.

Komisia tieto sťažnosti zaevidovala v centrálnom registri sťažností pod referenčným číslom CHAP(2015)1071.

Súdny dvor 16. júla 2020 vo veci C-658/18 UX¹ rozhodol, že títo honorárni súdni úradníci by mali mať postavenie pracovníka. Svoj predchádzajúci rozsudok pripomenul 7. apríla 2022 vo veci C-236/20² a rozhodol, že ak by sa honorárni súdni úradníci nachádzali v porovnateľnej situácii ako riadni sudcovia, mali by nárok na rovnaké zaobchádzanie, pokiaľ ide o platenú ročnú dovolenku, ako aj ochranu v rámci sociálneho zabezpečenia.

Komisia 15. júla 2021 rozhodla začať postup v prípade nesplnenia povinnosti zaslaním formálnej výzvy Taliansku, pretože jeho vnútroštátne právne predpisy vzťahujúce sa na honorárnych súdnych úradníkov nie sú v úplnom súlade s pracovným právom EÚ. Podľa názoru Komisie talianske právne predpisy nie sú v súlade s viacerými ustanoveniami rámcovej dohody, ktorá tvorí prílohu k smernici 1999/70/ES o práci na dobu určitú, rámcovej dohody, ktorá tvorí prílohu k smernici 97/81/ES o práci na kratší pracovný čas, smernice 2003/88/ES o pracovnom čase a smernice 92/85/EHS o tehotných pracovníčkach. Viaceré kategórie honorárnych súdnych úradníkov, t. j. honorárni zmierovací sudcovia (giudice onorario di pace), honorárni zástupcovia prokurátorov a honorárni sudcovia, nemajú podľa talianskeho vnútroštátneho práva postavenie „pracovníkov“, ale považujú sa za dobrovoľníkov poskytujúcich služby na „honorárnom“ základe.

Vzhľadom na absenciu statusu pracovníka sa na nich nevzťahuje ochrana podľa pracovného práva EÚ. To napríklad znamená, že nedostávajú dávky v prípade choroby, úrazov a tehotenstva, nemajú povinnosť zaregistrovať sa vo fonde pre samostatne zárobkovo činné osoby na Národnom úrade sociálneho zabezpečenia, čelia rozdielom v odmeňovaní, spôsobe odmeňovania a daňovej diskriminácii, nemajú nárok na náhradu výdavkov na právne poradenstvo a zastupovanie, ktoré im vznikli počas disciplinárneho konania, a nemajú nárok na platenú materskú dovolenku. Takisto nie sú dostatočne chránení pred zneužívaním vo forme opakovaného uzatvárania zmlúv na dobu určitú a nemajú možnosť získať primeranú náhradu v prípade takéhoto zneužívania. Taliansko okrem toho nezaviedlo systém na meranie denného pracovného času každého honorárneho súdneho úradníka.

V decembri 2021 prijalo Taliansko nové právne predpisy, ktorými sa tieto obavy nevyriešili. Zaviedli sa síce nové ustanovenia vzťahujúce sa na niektorých honorárnych súdnych úradníkov, stále však vyvolávajú otázky týkajúce sa súladu s právnymi predpismi EÚ. Komisia preto 15. júla 2022 zaslala Taliansku dodatočnú formálnu výzvu. Vzhľadom na to, že sporná vnútroštátna právna úprava sa zmenila, z procesných dôvodov nebolo v tomto štádiu možné vydať odôvodnené stanovisko.

¹ SDEÚ, C-658/18, UX/Governo della Repubblica italiana, ECLI:EU:C:2020:572.

² SDEÚ, C-236/20, PG/Ministero della Giustizia, ECLI:EU:C:2022:263.

Taliansko má dva mesiace na to, aby prijalo potrebné opatrenia. V opačnom prípade môže Komisia rozhodnúť o zaslaní odôvodneného stanoviska.

Komisia bude informovať sťažovateľov o krokoch prijatých v nadväznosti na ich sťažnosti na tomto webovom sídle.